

Wykonawca prac geodezyjnych i kartograficznych, czyli zmiany w art. 11 PgiK

Kto może, a kto nie

Czy szewc może być wykonawcą prac geodezyjnych? Niestety, z poniższego wywodu wynika, że może. Powstaje pytanie, czy o to właśnie chodziło autorom nowelizacji PgiK. Czy może chcieli dobrze, a wyszło jak zwykle?

Grzegorz Ninard

Jednym z podstawowych pojęć prawa geodezyjnego i kartograficznego jest „wykonawca” prac geodezyjnych i kartograficznych (gik). Nie zostało ono ujęte w słowniczku w art. 2 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* [1], ale znalazło swoją definicję w regulacji art. 11, który znacząco zmieniono z dniem 12 lipca 2014 r. na mocy art. 1 pkt 12 ustawy *o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* [2]. W dotychczasowym brzmieniu art. 11 stanowił, że „*prace geodezyjne i kartograficzne wykonują podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a także inne jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z przepisami prawa, jeżeli przedmiot ich działania obejmuje prowadzenie tych prac*”. W uzasadnieniu nowelizacji wskazano jedynie, że „*Przyjęcie proponowanych rozwiązań uporządkuje między innymi relacje prawne między osobami pełniącymi funkcje biegłych sądowych, mierniczych górniczych, asystentów mierniczych górniczych, nieprowadzącymi działalności gospodarczej, a organami Służby Geodezyjnej i Kartograficznej*” [3].

Ze względu na znaczenie tego pojęcia warto się nowej regulacji art. 11 PgiK przyjrzeć bliżej. Zgodnie z nią „*wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych może być przedsiębiorca, jednostka organizacyjna, a także osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii w przypadku wykonywania przez tę osobę funkcji biegłego sądowego, mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego*” (ust. 1). „*W przypadku, gdy wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających obowiązkowi zgłoszenia organowi służby geodezyjnej i kartograficznej* [SGiK – red.]

jest przedsiębiorca lub jednostka organizacyjna, a poszczególne czynności składające się na te prace nie są realizowane w całości samodzielnie przez osobę legitymującą się uprawnieniami zawodowymi, przedsiębiorca lub kierownik jednostki organizacyjnej ustanawia legitymującego się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi kierownika prac geodezyjnych lub kierownika prac kartograficznych” (ust. 2).

Już na pierwszy rzut oka widać, że nowelizacja znacząco zmieniła treść cytowanego art. 11, a uzasadnienie projektu nowelizacji nawiązuje wyłącznie do części nowego brzmienia ust. 1. W nowym brzmieniu art. 11 redefiniowano pojęcie wykonawcy prac gik. W katalogu podmiotów mogących być wykonawcą takich prac PgiK wyróżnia:

1. przedsiębiorcę,
2. jednostkę organizacyjną,
3. osobę legitymującą się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii w przypadku wykonywania przez tę osobę funkcji biegłego sądowego, mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego.

• Przedsiębiorca

Wypada odnotować, że nowe brzmienie art. 11 PgiK uwzględnia znaczące zmiany w ustawodawstwie polskim, jakie zaszły od daty uchwalenia tej ustawy w jej pierwotnym brzmieniu. Obowiązująca wtedy ustawa z 23 grudnia 1988 r. *o działalności gospodarczej* posługiwała się terminem: „podmiot gospodarczy”. Pojęcie „przedsiębiorcy” pojawiło się w niej dopiero w 1997 r. i zostało utrzymane w następnych aktach tej ustawy, czyli w ustawie z 19 listopada 1999 r. *Prawo działalności gospodarczej* oraz aktualnie obowiązującej ustawie *o swobodzie działalności gospodarczej* [4].

PgiK w swojej treści nie definiuje pojęcia **przedsiębiorcy**. Zostało ono nato-

miast zdefiniowane na potrzeby ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej*. Zgodnie z art. 4 tej ustawy „*przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą*” (ust. 1). „*Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej*” (ust. 2). Ustawa ta zawiera definicję przedsiębiorcy opartą na dwóch kryteriach: podmiotowym i przedmiotowym. Według kryterium podmiotowego przedsiębiorcą jest:

1. osoba fizyczna,
2. osoba prawna,
3. jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną.

Według kryterium przedmiotowego przedsiębiorcą jest podmiot prowadzący we własnym imieniu działalność gospodarczą. „*Dla stwierdzenia, czy dany podmiot jest przedsiębiorcą, czy nie, wystarczy ustalić, czy mieści się on w grupie podmiotów mogących być przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz czy podejmuje lub wykonuje działalność gospodarczą*” [5].

Osobą fizyczną jest każdy człowiek. Zgodnie z art. 8 kc każdy człowiek od chwili urodzenia posiada zdolność prawną, która „*jest kategorią normatywną i przysługuje wszystkim osobom fizycznym*” [6]. Jakikolwiek indywidualne cechy człowieka, wyróżnione według dowolnego kryterium, nie mają wpływu na jego zdolność prawną [7], a w konsekwencji na możliwość odmówienia mu przynależności do kategorii „osoby fizycznej”.

Osobami prawnymi są „*Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną*” (art. 33 kc). W przeciwieństwie do

osoby fizycznej, dla której ustawodawca uznał istnienie naturalnej zdolności prawnej wynikającej z samego faktu urodzenia, istnienie osób prawnych uzależnione zostało od woli ustawodawcy [7]. Innymi słowy, osoba prawna może istnieć wyłącznie wtedy, gdy przepis ustawy na to zezwala i wprost danej jednostce przyznaje podmiotowość prawną. Przykładowo osobowość prawną ustawodawca przyznał np.: kapitałowym spółkom handlowym, jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom kultury czy też wskazanym w ustawie jednostkom organizacyjnym Kościoła.

Trzecią grupą podmiotów mogących być przedsiębiorcami są **jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębne ustawy przyznają zdolność prawną**. Analogicznie jak w przypadku osób prawnych istnienie takiego podmiotu wymaga istnienia indywidualnej podstawy ustawowej. Jest to kategoria tzw. ułomnych osób prawnych, czyli jednostek, którym mimo braku podmiotowości prawnej ustawodawca postanowił przyznać zdolność prawną, czyli możliwość samodzielnego występowania w obrocie prawnym [6]. Do tego typu podmiotów zalicza się m.in.: osobowe spółki handlowe (czyli spółkę jawną, partnerską, komandytową i komandytowo-akcyjną), kapitałowe spółki handlowe w organizacji czy wspólnotę mieszkaniową. Z grona takich podmiotów wyklucza się natomiast np. spółkę cywilną, gdyż brakuje przepisu, który takiej „strukturze podmiotowej” przyznawałby zdolność prawną [7].

Kryterium podmiotowe dla bycia przedsiębiorcą spełniają zatem wyłącznie te podmioty, którym ustawodawca przyznał (lub uznał – wobec osób fizycznych) zdolność prawną, czyli przyznał im możliwość samodzielnego funkcjonowania w obrocie prawnym.

Kryterium przedmiotowe dotyczy prowadzenia we własnym imieniu działalności gospodarczej. Pojęcie działalności gospodarczej sformułowane zostało w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – jest „to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły” [8] i [9].

• Jednostka organizacyjna

Pojęcie **jednostki organizacyjnej** nie zostało zdefiniowane w języku prawnym. Jego wieloznaczność oraz niekonsekwencja ustawodawcy w używaniu tego pojęcia powodują znaczne trudności w wykładni przepisów prawa [10]. Ze względu na wie-

loznaczność ustalenie znaczenia tego pojęcia zawsze musi się odbywać w kontekście konkretnej regulacji prawnej.

Pod pojęciem jednostki organizacyjnej należy rozumieć zorganizowaną strukturę posiadającą swój substrat materialny, osobowy (pracownicy) oraz przydzielone do wykonania zadania. Z formalnego punktu widzenia dla istnienia jednostki organizacyjnej wymagane jest istnienie aktu powołującego tę jednostkę do życia lub aktu zawierającego ustalenie zasad organizacji tej jednostki. Przez jednostkę organizacyjną rozumie się zarówno podmioty nieposiadające osobowości prawnej, posiadające taką osobowość, jak również niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (art. 33¹ § 1 kc). Zasadna jest – w kontekście powyższych spostrzeżeń – wątpliwość, w jakim znaczeniu ustawodawca użył pojęcia „jednostka organizacyjna” dla potrzeb zdefiniowania pojęcia wykonawcy prac gik.

Ustawodawca posłużył się tu konstrukcją katalogu zamkniętego, czyli pewnego zamkniętego zbioru desygnatów (tu: podzbiorów) składających się na definiowane pojęcie. Uwzględniając zasady wykładni prawa, w ramach których sformułowano m.in. dyrektywę zawierającą zakaz wykładni synonimicznej (tj. różnym zwrotom nie należy przypisywać tego samego znaczenia), należy przyjąć, że zakres desygnatów pojęcia „jednostka organizacyjna” nie powinien powielać zakresu desygnatów pojęcia „przedsiębiorca”. Idąc dalej tym tropem, można także przyjąć, że jednostką organizacyjną w rozumieniu art. 11 ust. 1 *Pgik* nie powinna być wewnętrzna jednostka organizacyjna przedsiębiorcy, gdyż ta mieści się w pojęciu przedsiębiorcy jako jego np. przedstawiciel lub forma działania.

Warto też pamiętać o kontekście funkcjonowania tego pojęcia w zakresie samodzielności występowania w obrocie prawnym. O ile nie ma problemów dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych, którym ustawa przyznała zdolność prawną, to inne jednostki organizacyjne potrzebują odrębnego upoważnienia ustawowego. Generalnie bowiem możliwość samodzielnego występowania w obrocie prawnym jednostek organizacyjnych nie istnieje. Oczywiście są wyjątki, i to tworzące swoistego rodzaju reguły. Przede wszystkim należy przywołać art. 29 kpa, zgodnie z którym stronami w postępowaniu administracyjnym mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne – również jednostki nieposiadające osobowości prawnej. Swoistego rodzaju samodzielność jednostki te posiadają także w obrocie cywilnoprawnym, gdzie mo-

gą występować jako *stationes fisci* Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego [11].

Zgodnie z art. 12b ust. 8 *Pgik*, jeżeli organ SGiK nie uwzględni stanowiska wykonawcy prac geodezyjnych lub prac kartograficznych, wydaje decyzję administracyjną o odmowie przyjęcia do PZGiK zbiorów danych lub innych materiałów sporządzonych przez tego wykonawcę. Wykonawca na mocy przywołanego przepisu staje się stroną postępowania administracyjnego w przedmiocie odmowy przyjęcia do PZGiK zbiorów danych lub innych materiałów sporządzonych przez tego wykonawcę.

Biorąc pod uwagę to, iż samo *Pgik* nie formułuje wprost odstępstw od zasad uczestniczenia w postępowaniach administracyjnych, można przyjąć, że pod pojęciem jednostki organizacyjnej w rozumieniu art. 11 ust. 1 *Pgik* kryją się państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne. Pojęcie jednostki organizacyjnej wydaje się zatem odpowiadać pojęciu „inne jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z przepisami prawa” użytemu w poprzednim brzmieniu przepisu art. 11 *Pgik*. „Prace geodezyjne i kartograficzne mogą wykonywać także inne jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z przepisami prawa, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Przede wszystkim będą to jednostki powołane przez administrację publiczną w formie jednostek budżetowych. Jednostki mają w praktyce różny zakres obowiązków i różne nazwy: pracownia, zarząd, biuro itp.” [12].

• Zakres działalności bez znaczenia

Porównując jednak poprzednie brzmienie art. 11 z aktualną treścią, warto zwrócić uwagę na różnice w ujęciu jednostki organizacyjnej jako wykonawcy prac gik. W brzmieniu obowiązującym do 11 lipca 2014 r. wykonawcami prac gik mogły być „inne jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z przepisami prawa, jeżeli przedmiot ich działania obejmuje prowadzenie tych prac”. Aktualnie wykonawcą tych prac może być po prostu „jednostka organizacyjna.” Niestety, w uzasadnieniu ustawy nowelizującej zmiana art. 11 w zakresie pojęcia jednostki organizacyjnej nie została w ogóle skomentowana.

Rozstrzygając o konsekwencjach przyjętej nowelizacji oraz zmianie treści art. 11, należy wyjść od gramatycznego brzmienia obydwu wersji. W nieobowiązującej wersji art. 11 warunkiem *sine qua non* wykonywania prac gik było objęcie ich przedmiotem działalności danego podmiotu, czyli uwzględnienie takiej możliwości od strony formalnej – w aktach erekcyjnych lub organizacyjnych

tych podmiotów. Uzasadniona zatem była weryfikacja tej okoliczności przez organy administracji gik. I uzasadnione było kwestionowanie zgłoszenia prac geodezyjnych przez podmioty nieposiadające odpowiednich zapisów w formalnym opisie ich działalności. Aktualne brzmienie art. 11 takiej przesłanki nie zawiera. Wskazane są wyłącznie trzy kategorie podmiotów, i tylko względem jednej z nich wprowadzono dodatkowe zastrzeżenie dotyczące pełnienia określonych funkcji przez osoby legitymujące się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie gik (jako odrębnej kategorii podmiotów uprawnionych do bycia wykonawcą prac geodezyjnych lub kartograficznych).

Weryfikacja zgodności przedmiotu działalności z właściwym wpisem (czy dokumentem organizacyjnym) następuje w odrębnych trybach, zatem wobec braku odpowiedniego odwołania się do tej okoliczności w art. 11 *Pgik* nie ma żadnych podstaw, by weryfikacji tej dokonywały organy SGiK. Do zadań organu przyjmującego zgłoszenie pracy geodezyjnej należy weryfikacja zbiorów danych i innych materiałów przekazanych przez wykonawcę pod względem zgodności z przepisami prawa obowiązującymi w gik, w szczególności dotyczącymi:

1. wykonywania pomiarów, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a, oraz opracowywania wyników tych pomiarów;
2. kompletności przekazywanych wyników wykonanych prac geodezyjnych lub prac kartograficznych (art. 12b ust. 1 *Pgik*).

Innymi słowy weryfikacja zgodności działalności wykonawcy z aktami organizacyjnymi czy wpisami publicznymi nie leży w zakresie kompetencji organu przyjmującego zgłoszenie pracy geodezyjnej lub kartograficznej. Biorąc powyższe pod uwagę, można stwierdzić, że z punktu widzenia funkcjonowania systemu organów SGiK aktualnie nie ma znaczenia formalnie dopuszczalny zakres działalności jednostki organizacyjnej. W świetle obowiązujących przepisów kwestia, czy wykonywanie prac geodezyjnych lub kartograficznych mieści się w przedmiocie działalności jednostki organizacyjnej, z jednej strony nie ma wpływu na czynności organu prowadzącego PZGiK, z drugiej zaś nie ma podstaw do ograniczania dowolnym podmiotom możliwości zgłoszenia prac gik (o ile, oczywiście, zostanie spełniony warunek powierzenia czynności, do których ustawa wymaga posiadania uprawnień zawodowych, osobie posiadającej takie uprawnienia lub ustanowienia kierownika prac, również posiadającego stosowne uprawnienia).

• Wspólnicy spółki cywilnej

W ust. 2 art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wskazano dodatkowo, że za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Wejście w życie tego przepisu przecięło toczący się spór o podmiotowość spółki cywilnej. Status przedsiębiorcy posiadają wspólnicy spółki cywilnej, nie zaś sama spółka. Zagadnienie statusu spółki cywilnej i jej wspólników zasługuje jednak na nieco szerszy komentarz w kontekście art. 11 *Pgik*.

Zgodnie z art. 860 § 1 kc „przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów”. Spółka cywilna jest zatem stosunkiem zobowiązaniowym (prawnym) powstałym na podstawie umowy, przez którą strony tej umowy, czyli wspólnicy, zobowiązują się do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego. Jak wskazuje się w doktrynie, źródłem tego stosunku „jest umowa obligacyjna, która wywołuje również skutki z zakresu prawa rzeczowego. Jest to specyficzny stosunek prawny, gdyż jego podmioty tworzą rodzaj korporacji, stanowią grupę osób współdziałających dla osiągnięcia zamierzonego – wspólnego dla wszystkich celu. Strony wiąże więc tożsamość interesów, których zaspokojeniu ma służyć spółka. Różni to stosunek prawny spółki od innych stosunków obligacyjnych, w których umowa godzi najczęściej sprzeczne wobec siebie interesy stron. Z uwagi na występujące elementy o charakterze organizacyjnym spółkę cywilną można uznać za pewną jednostkę organizacyjną, organizację wspólników, pozbawioną jednak odrębnej od nich podmiotowości prawnej. Wskazują na to w szczególności obowiązujące w spółce reguły prowadzenia spraw i reprezentacji spółki, częściowe wyodrębnienie majątku spółki od majątków wspólników przez objęcie go wspólnością łączną, zasady odpowiedzialności za zobowiązania spółki, a także wywoływanie skutków prawnych przez działania jednego wspólnika w ramach prawa do reprezentacji, zarówno wobec pozostałych wspólników, jak i wobec osób trzecich. Jednocześnie podkreślić należy, że spółka nie jest podmiotem prawa cywilnego. W szczególności nie jest ona osobą prawną ani jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej, ale wyposażoną w zdolność prawną. Tymczasem żaden przepis prawa nie przyznaje spółce ani atrybutu osobowości prawnej, ani zdolności prawnej. Ponieważ nie jest ona podmiotem prawa, nie przysługuje jej w związku z tym również zdolność do czyn-

ności prawnych, zdolność sądowa ani procesowa. Konsekwencje braku podmiotowości prawnej spółki cywilnej wyrażają się między innymi w tym, że:

1. stroną zawieranych umów są wszyscy wspólnicy, a nie spółka;
2. podmiotami praw i obowiązków są wszyscy wspólnicy, a nie spółka;
3. stroną postępowania sądowego czy administracyjnego są wszyscy wspólnicy, a nie spółka;
4. majątek spółki jest majątkiem wspólnym wspólników;
5. odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą wspólnicy, a nie spółka” [13].

Dalszą konsekwencją charakteru prawnego spółki jest także to, że spółka cywilna „nie może być traktowana jako przedsiębiorca” [7]. Okoliczność ta jest zresztą potwierdzona normatywnie, gdyż zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej [14].

Spółka cywilna, choć w doktrynie uznaje się ją za korporację, w świetle art. 11 *Pgik* w zw. z art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie powinna być uznawana za jednostkę organizacyjną. Umowa spółki cywilnej może bowiem opierać się wyłącznie na zobowiązaniu wspólników do prowadzenia wspólnej działalności, bez konieczności tworzenia jakichkolwiek struktur organizacyjnych. Spółka cywilna nie jest zatem żadnym z podmiotów wymienionych w art. 11 *Pgik* jako upoważnionych do wykonywania prac gik. Biorąc powyższe pod uwagę, należy przyjąć, że spółka cywilna nie może być uważana za wykonawcę prac gik w rozumieniu art. 11. Wykonawcą może być natomiast potencjalnie każdy ze wspólników jako przedsiębiorca w rozumieniu art. 11 *Pgik* w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W przeciwieństwie do spółki cywilnej jej wspólnicy posiadają przymiot przedsiębiorców, o ile oczywiście prowadzą działalność gospodarczą. Jeśli wspólnicy nie prowadzą własnej działalności gospodarczej, to niezależnie od tego, czy taką działalność prowadzą inni wspólnicy i sama spółka – nie przysługuje im przymiot przedsiębiorcy.

Rozróżnienie to ma zasadnicze znaczenie dla przyznania wspólnikom spółki cywilnej statusu wykonawcy prac gik. Jeśli bowiem np. trzech geodetów uprawnionych zawarze umowę spółki cywilnej, której przedmiotem będzie prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie prac geodezyj-

nych lub kartograficznych, i tylko dwóch z nich zarejestruje działalność gospodarczą, a spółka rzeczywiście taką działalność podejmie, to trzeci wspólnik, który tej działalności nie podejmie, nie uzyska tym samym przymiotu przedsiębiorcy, a w konsekwencji nie będzie mógł być uznany za wykonawcę prac gik w rozumieniu art. 11 ust. 1 *Pgik*. Idąc tym tropem, należy wskazać, że taki wspólnik nie będzie także mógł, i to niezależnie od zapisów umowy spółki i postanowień kc, występować w imieniu pozostałych wspólników jako wykonawca prac geodezyjnych i kartograficznych. A to dlatego, że wykonawcą może być wyłącznie wspólnik spółki cywilnej prowadzący działalność gospodarczą, a nie sama spółka.

W zgłoszeniu prac geodezyjnych (np. załącznik nr 1 do rozporządzenia [15]) w rubryce *imię i nazwisko/Nazwa wykonawcy prac geodezyjnych* powinno się znaleźć nazwisko wspólnika spółki cywilnej prowadzącego działalność gospodarczą, nie zaś nazwa tej spółki.

• Biegli sądowi i mierniczy górniczy

Ostatnią kategorię wykonawców prac gik stanowią osoby, o których można półżartem powiedzieć, że były one przyczyną nowelizacji art. 11 *Pgik* (przynajmniej według uzasadnienia projektu). Chodzi o „osoby legitymujące się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii w przypadku wykonywania przez nie funkcji biegłego sądowego, mierniczego górniczego lub asystenta mierniczego górniczego”.

Kwestia legitymowania się **uprawnieniami zawodowymi** nie wymaga głębszego wyjaśnienia. Zgodnie bowiem z postanowieniami *Pgik* do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie gik niezbędne jest posiadanie uprawnień zawodowych (art. 42 ust. 1). Uprawnienia zawodowe nadaje się w siedmiu zakresach (art. 43). GGK nadaje uprawnienia zawodowe na wniosek osoby zainteresowanej (art. 45 ust. 1). Prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii nabywa się z dniem wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe (art. 45g ust. 1).

Analogicznie wygląda sytuacja **mierniczego górniczego**. Zgodnie z postanowieniami *Prawa górniczego i geologicznego* [16] osoby wykonujące czynności mierniczego górniczego:

- 1) w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,
- 2) w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze – są obowiązane posiadać kwalifikacje określone ustawą (art. 53 ust. 1 pkt 5).

Stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności mierniczego górniczego następuje w drodze świadectwa wydanego przez prezesa Wyższego Urzędu Górniczego (art. 58 ust. 2 pkt 2).

Asystent mierniczego górniczego był osobą uprawnioną do sporządzania dokumentacji mierniczo-geologicznej na podstawie art. 125 dekretu z 6 maja 1953 r. *Prawo górnicze* [17]. Uprawnienia do wykonywania czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego i asystenta mierniczego górniczego stwierdzał Wyższy Urząd Górniczy (art. 127 ust. 2 dekretu). Na mocy art. 148 ustawy z 4 lutego 1994 r. *Prawo geologiczne i górnicze* [18] pozostawiono w mocy decyzje o stwierdzeniu (zawierającym) kwalifikacji osób, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, ale ustawa ta nie przewidywała już funkcji asystenta mierniczego górniczego. Asystentem mierniczego górniczego są zatem wyłącznie osoby, które uzyskały te kwalifikacje na podstawie nieobowiązującej już przepisu dekretu *Prawo górnicze* i na mocy wskazanych przepisów przejściowych zachowały uprawnienia zawodowe.

Zgodnie z art. 278 § 1 kpc w przypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii. **Biegłych sądowych** ustanawia prezes sądu okręgowego. Prowadzi on także ich listę [19]. Biegły sądowy stanowi organ pomocniczy wymiaru sprawiedliwości. „Na ogół przyjmuje się, że rolę biegłego wyznaczają granice zakresłone jego wiadomościami specjalnymi [20].

Możliwość wykonywania zatem wszystkich funkcji, o których mowa w analizowanym fragmencie art. 11 *Pgik*, jest potwierdzona stosownymi dokumentami i nie powinna budzić wątpliwości. Umieszczenie tego zapisu w art. 11 definiującym pojęcie wykonawcy prac gik powoduje, że prace geodezyjne zgłaszane przez te osoby powinny być traktowane tak samo jak prace zgłaszane przez uczestników obrotu gospodarczego. Z dotychczasowego brzmienia art. 11 taka możliwość nie wynikała. Nowelizacja w powyższym zakresie spełniła zatem założenia swoich twórców.

• Wykonawca wykonawcy nierówny

Podsumowując powyższe wywody, należy podkreślić, że pojęcie wykonawcy prac gik jest pojęciem ustawowym. Jego charakter normatywny przesądza, że nie jest możliwe poszukiwanie rozumienia tego pojęcia na gruncie języka potocznego. Z jednej strony zamknięty katalog podmiotów, którym ustawodawca przy-

znał status wykonawcy prac gik, oznacza, że podmiot niewymieniony w art. 11 nie może być uznany za takiego wykonawcę w znaczeniu prawa geodezyjnego i kartograficznego. Z drugiej zaś kwestia, czy wykonywanie prac geodezyjnych lub kartograficznych mieści się w przedmiocie działalności danego przedsiębiorcy lub jednostki organizacyjnej, nie daje podstaw do ograniczania im możliwości zgłoszenia prac gik.

Grzegorz Ninard

radca prawny, zastępca dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu

Literatura

- [1] Ustawa z 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne, DzU z 2010 r. nr 193, poz. 1287 ze zm.;
- [2] Ustawa z 5 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, DzU poz. 897;
- [3] Sejm RP VII kadencji, nr druku 2364;
- [4] Ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, DzU z 2013 r. poz. 672 ze zm.;
- [5] M. Pawełczyk: komentarz do art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za: Lex Omega;
- [6] M. Sieradzka: komentarz do art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za: Lex Omega;
- [7] Kodeks cywilny. Komentarz pod red. E. Gniewka, C.H. Beck 2006, s.31, 77, 78-79, 1296;
- [8] M. Sieradzka: komentarz do art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za: Lex Omega;
- [9] K. Kohutek: komentarz do art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za: Lex Omega;
- [10] Szerzej w A. Szewc: O pojęciu „jednostka organizacyjna” w polskim prawie samorządu terytorialnego, RPES z 2005 r., nr 3, s. 105 i n.;
- [11] por. K. Piasecki: komentarz do art. 34 kc, za: Lex Omega;
- [12] G. Lang: komentarz do art. 11 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, za: Lex Omega;
- [13] K. Kopaczyńska-Pieczniak: komentarz do art. 860 kc, za: Lex Omega;
- [14] K. Kohutek: komentarz do art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, za: Lex Omega;
- [15] Rozporządzenia ministra administracji i cyfryzacji z 8 lipca 2014 r. w sprawie formularzy dotyczących zgłaszania prac geodezyjnych i prac kartograficznych, zawiadomienia o wykonaniu tych prac oraz przekazywania ich wyników do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, DzU poz. 924;
- [16] Ustawa z 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, DzU z 2014 r. poz. 613 ze zm.;
- [17] Dekret z 6 maja 1953 r. Prawo górnicze, DzU z 1978 r. nr 4, poz. 12 ze zm.;
- [18] DzU z 2005 r. nr 228, poz. 1947 ze zm.;
- [19] art. 157 ustawy z 27 lipca 2001 r. o ustroju sądów powszechnych, DzU z 2013 r., poz. 427 ze zm.;
- [20] T. Żyznowski: komentarz do art. 278 kpc, za: Lex Omega.